

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Terræ motus & hiat[us] à Deo irato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

quæ comprehendit. Ita enim in magnatum aulis, quando ibi Domini cadauer depositum baiulos & sepulchrum expectat, parietes, scamna, mensæ, famuli, ipsi etiam currus & equi, tristi nigredine vestiuntur. Quanquam non lux & color tantum, sed & fertilitas, & pulchritudo ipsa terræ adimitur, si diuinus Iudex, terrenas, & cælestium inanes animas hoc elemento vult plectere. Siquidem circa Sodomam olim omnia mortua, & postea etiã ipsius terræ sanctæ amœnitas, & fecunditas, vnà cum templo & natione, euauit; vt tradunt probati authores: adeò vt balsamum soli Iudææ à Plinio attributum, nec nisi in Ierichuntinis viridarijs nasci solitum, in Ægyptum sit translatum, vbi non alia irrigatum aqua crescit, quam illius fontis, qui B. Virgini Mariæ, Filioque illius scaturijt exulanti.

Ne quis autem existimet, caligine tantum, aut luminis subductione, vel siccitate, ac sterilitate terras deformari, deformantur & igne, & motu, quando diuinã irã percussæ contremiscunt. Tamen si enim nihil aliud est in terra tremor, quam in nube tonitruum; nec hiatus aliud, quam cum fulmen erumpit, incluso spiritu luctante, & ad libertatem exire nitente: vtitur tamen natura Deus, & in perniciem impiorum frænos laxat elementis. Hinc illa: *Quia dies ultionis Domini, annus retributionis iudicij Sion, conuertentur torrentes eius in picem, & humus eius in sulphur: & erit terra eius in picem ardentem.* Quo pacto Vesuuus mons, teste Eusebio, Anno Christi 83. rupto vertice, tantam flammaram copiam euomuit, vt finitimæ regiones vrbesque, vnà cum hominibus, incensæ fuerint ac desertæ. Circa annum 1135. tantus in Gallia calor, tantæque siccitas extitit, vt terra ardere, & flammæ, cum ingenti populi terrore, emittere inciperet. Quod varijs in locis euenit, igne exustis à Deo, quando *ascendit fumus in ira eius, & ignis à facie eius exarsit: carbonem succensum sunt ab eo.* Sic ignem igne compensat. Ardent homines auaritia, ira, odio, libidine: incendunt pauperum casas, innocentum domos, pagos, ciuitates, contra promissa, & fidem datam: hæc incendia, cur incendijs non puniantur? cum etiam, Politicis legibus, ad rogum damnentur, qui domum alterius malitiosè inflammauerunt.

Nec minus terrificum est, quod præcedit. *Commota est, & con-*

Plin. lib. 12.
Nat. hist. c. 24
Genebrard.
l. 2. chron. in
Tito, ex Paulo
Iouio l. 17.
hist.

III

Plin. lib. 2.
nat. hist. c. 79.

Isa. 34. 8.

Euseb. An. 83;
Vign. An. 82.

Palm. An.
1135.
Robert. An.
1137.
Plal. 17. 9.

IV

tremuit terra: fundamenta montium conturbata sunt, & commo-
sunt; quoniam iratus est eis. Vt enim omittam naturales terre

Esther. 7. 7.

tuum causas, præcipua, cur terræ quatiantur, causa est Deus
quoniam iratus est eis. Non possunt quiescere, qui vehementer

irascuntur. Vnde & Assuerus rex iratus surrexit, & de loco con-
intravit in hortum arboribus constitum. Ex quo motu & Aman

lexit, à rege sibi preparatum malum. Concionatores quoque, cui
volunt esse vehementissimi, oculos, vultum, manus, brachia

vertunt & illuc, & totius corporis motu, motum volunt exci-
re animorum. Ita, Deo irato, mundus concutitur, & ipsa terra

Num. 16. 31.

fundamenta contremiscunt. Nec contremiscunt tantum, sed
etiam velut os in rictum diducunt, vt deorent peccatores, quo-

rum nefaria facinora Numen solent ad iram, & extraordinarias
pœnas inferendas, prouocare. Atque hæc est altera causa, præ-

Pausan. in
Bocoticis,

memorata antecedens. Sequitur enim culpam pœna. Ob illam
fulmen stringit, ob illam terras concutit. Quod legimus, fa-

ctum, quando Core, Dathan & Abiron, Moyse principatum, A-
roni sacerdotium auferre conati sacrilegam seditionem con-

Plutarch. de
Græcor. &
Roman.
comparat,

taterunt. Tunc enim dirupta est terra, sub pedibus eorum: & ap-
riens os suum deuorauit illos, cum tabernaculis suis, & vniuersa

Æneas Sylu.
in hist. Bo-hem.

stantia eorum, descenderunt q̄, vini in Infernum, aperti humo, & per-
runt de medio multitudinis. Quorum culpam, cum multi imite-

tur, mirum est, quod non formident & pœnam. Inuolant enim
in Ecclesiasticam potestatem, libertatem, immunitatem, per fas

& nefas, ac vt suis bonis parcant, hæreditatem Christi dissipant
deuorantque, quid mirum, si & illos terra deuoret? Omittam

Trophonium, mox, vbi fratri, ne in casses Hyriæi lapsus, tanquam
æriarij illius compilator, agnosceretur, caput præcidit, eo ipso in

loco, tanquam compilator, & fratricida, terræ haustus est hiatu
Notus humi mersis Amphiaræus equis. Notus Valerius Gornatus

qui cum secundum quietem capere se sacerdotis ornamentum
vidisset, & in conflictu multos trucidasset, ad patefaciendas fo-

mnij, honorésque somniantium vanitates, & sacra illotis manibus,
affectantium insanias, repente terræ absorptus est. Hos se-

cuta est impia illa Furia Vradsilai Ducis Bohemorum, quam alij
Drahomiram, alij Drabonuciam vocant. Quæ ægrè ferens, ma-

ritum ex testamento matri Ludmillæ feminæ integerrimæ regni administrationem, quoad filij adulescerent, reliquisse: immisissis satellitibus, socrum strangulavit, Boleslaum filium idololatram, in necem fratris Wencellai sanctissimi juvenis, inter epulas, armavit, aliâque multa nefanda fecit. Igitur ipsa, indigna quam terra sustineret, non multo post, apud arcem Pragensem, hiatus terræ absorpta interiijt, curru ad Proserpinam vecta, ne tardiùs eò perueniret. Aiunt nonnulli, aurigam eius mirabiliter euasisse. Nam cum eo loco transiret, ubi Missæ sacrificium mysta peragebat, audiens tintinnabuli sonitu signum dari, ad Christum in hostia sublimata adorandum, consueta pietate, ex equo desiliijt, atq; in sacellum intrauit. Ibi operæ pretium tulit. Nam eo vix ingresso in ædem sacrâ, Furia illa moras trahenti aurigæ irata, in abyssum cecidit. Quo tempore, utique diuinus iudex voluit terrâ, velut cribro, triticû à palea subcernere. Aliàs vno casu inuoluit, qui scelere vno impliciti, sicut delictis iuncti fuerunt, ita meruere etiam supplicio copulari. *Carura, in Phrygia Carieq; confinio vicus diuersoria habuit, & feruentes aquas in Maandrum exeuntes.* Ibi fama est, Leonem, cum magno scortorum grege, in diuersorio hospitatum, facto, per noctem, terra motu, cum omnibus perysse. Nimirum Ambubaix thermis indigebant, quibus vitæ sordes abluerent; si tamen abluì potuerunt, quæ nimis infederant. Nec Leo, tot flagitijs obrutus, obrui mitiùs debebat. Iacet, apud quas voluit, non quo voluit, sed quo meruit pacto.

234

235

Idem cap. 61. Aliz.

V.

Pontan. de Fortitud. heroic. li. 1. c. 8.

Diodor. li. 11.

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

Hæc vel singulos, vel paucos duntaxat pleraque tetigerunt. Pontanus refert, in Hirpinis, grauissimo terræ motu, tota oppida non quassata tantùm, sed etiam funditus euersa. Ea strage, in Samnio, Lucania, atque illa Campaniæ parte, quæ cis Lirim est, ad quatuor & viginti hominum millia ceciderunt, Diodorus memorat, circa Olymp. 78. Spartæ, complures domus magnis terræ motibus concussas, funditus corruisse; supraque viginti millia Spartanorum ruinis obrita interiijisse; ac deinceps assidue, per longum tempus, vrbe ita terræ motu concussâ, ruentibus ædificijs, multa mortalium corpora cadentium murorum mole obruta expirasse: rerum etiam opumque, & supellectilis cuiusque generis haud exiguam quantitatem soli tremore absumpta. Ex

suborp

Gg

Trogo